

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1.Sursa datelor o constituie capitolul VAL (Valoarea lucrărilor de construcții realizate în antrepriză, în țară, pe elemente de structură și pe obiecte de construcții) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în construcții (CON TS), în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. Concepte și definiții

Valoarea lucrărilor de construcții executate cuprinde lucrări de construcții noi, reparații capitale și lucrări de întreținere și reparații curente realizate de operatorii economici cu activitate principală în domeniu (secțiunea F din CAEN rev.2). Acest indicator se referă la lucrările de construcții terminate pe stadii fizice (a nu se confunda cu obiectul sau partea de obiect de construcție terminată).

Construcțiile noi reprezintă rezultatul acelor activități care determină direct crearea de noi spații (de locuit sau cu altă utilizare) sau crearea de noi structuri la construcțiile civile existente.

Lucrările de reparații capitale la construcții existente reprezintă complexul de lucrări care se execută la clădiri și construcții existente după expirarea fiecărui ciclu de funcționare prevăzut în normativele tehnice și care au ca scop menținerea caracteristicilor tehnico-economice ale construcțiilor pe întreaga durată de serviciu normată.

Lucrările de întreținere și reparații curente la clădiri și construcții existente reprezintă ansamblul de operații (zugrăvire, vopsire, repararea unor părți neînsemnate) ce se realizează la o construcție existentă pentru a asigura continuitatea folosirii ei, împiedicarea unei uzuri rapide și prelungirea duratei de funcționare.

Lucrările de construcții pot fi executate la următoarele obiecte de construcții:

- Clădiri rezidențiale - cele destinate exclusiv, sau în principal, pentru locuit (peste 50% din spațiul locuibil sau din volumul construit este utilizat pentru locuit). Clădirile pentru colectivități (case de bătrâni, orfelinate, cămine) se consideră clădiri rezidențiale.
- Clădiri nerezidențiale - cele destinate exclusiv, sau în principal, altor scopuri decât cele rezidențiale (hale industriale, magazine, cinematografe, birouri, spații administrative etc.)
- Construcții inginerești - obiecte de construcții care nu îndeplinesc caracteristicile de clădiri și au ca scop crearea condițiilor pentru realizarea activităților de producție sau desfășurarea activităților social-culturale (drumuri, căi ferate, poduri, aeroporturi, stadioane etc.)

3. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de activitatea economică și clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria operatorilor economici cu potențial economic ridicat (50 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 94,62% din mulțimea totală a unităților active. Datele se colectează de la circa 2000 operatori economici cu activitate principală de construcții. Volumul de eșantionare s-a determinat impunând, la nivel țară, o precizie a estimațiilor de $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%.

4. Algoritmul de calcul

Indicii de volum în construcții se determină prin deflatarea datelor valorice cu indicii de cost în construcții pe elemente de structură și pe obiecte de construcții. Indicii de volum în construcții sunt calculați pe total ramură construcții (secțiunea F CAEN Rev.2), pe elemente de structură (lucrări de construcții noi, reparații capitale și lucrări de întreținere și reparații curente) și pe obiecte de construcții (clădiri rezidențiale, clădiri nerezidențiale și construcții inginerești).

Indicii lucrărilor de construcții pe total se calculează ca medie aritmetică ponderată a indicilor pe elemente de structură sau a indicilor pe obiecte de construcții. Ponderile utilizate la agregare sunt calculate pe baza cifrei de afaceri conform rezultatelor Anchetei Structurale în Întreprinderi din anul de referință (2015).

Indicii de cost în construcții, utilizați la deflatarea datelor valorice, sunt calculați ca medie ponderată a indicilor de preț ai materialelor de construcții, ai utilajelor din construcții, ai cheltuielilor de transport și ai cheltuielilor indirecte precum și a indicelui câștigului salarial nominal brut. Ponderile utilizate pentru agregare reprezintă structura cheltuielilor în construcții rezultată pe baza anchetelor statistice specifice realizate cu periodicitate de 5 ani (ultima realizată pentru anul de bază 2015).

Indicii de cost în construcții sunt calculați pe total ramură construcții (secțiunea F CAEN Rev.2), pe elemente de structură (lucrări de construcții noi, reparații capitale și lucrări de întreținere și reparații curente) și pe obiecte de construcții (clădiri rezidențiale, clădiri nerezidențiale și construcții ingineresti).

IMPORTANT! Pentru a evidenția schimbările din structura economiei, începând cu publicarea datelor pentru luna de referință **ianuarie 2018**, anul de bază utilizat în calculul indicilor, pentru toți indicatorii pe termen scurt a fost modificată din 2010 în 2015.

Schimbarea anului de bază presupune și actualizarea sistemului de ponderare, pentru a reflecta modificările structurale intervenite în activitățile din economia națională. Aceste modificări au determinat recalcularea și revizuirea corespunzătoare a seriilor de date publicate anterior.

Schimbarea anului de bază s-a făcut în doi pași, respectiv rebazarea indicilor pentru perioada 2005-2014 la noul an de referință (2015=100) și recalcularea indicilor cu noul sistem de ponderare începând din ianuarie 2015 și până în prezent.

Odată cu trecerea la noul an de bază și noul sistem de ponderare 2015, seriile de timp în bază 2010 nu vor mai fi disponibile. Noile serii de date, în bază 2015, vor fi disponibile progresiv, în baza de date TEMPO online, începând cu luna martie 2018, când se vor disemina datele aferente lunii ianuarie 2018. Aceste modificări vor apărea și în comunicatele de presă, publicațiile statistice editate de INS și în baza de date TEMPO online.

Oficiul de Statistică al UE (Eurostat) și celelalte State Membre ale UE, vor proceda similar și simultan la schimbarea anului de bază, în vederea asigurării comparabilității între statele membre.

5. Pe lângă indicii de volum în construcții (serie brută), se calculează lunar și **indici ajustați cu numărul de zile lucrătoare și de sezonitate prin metoda regresivă**, metodă recomandată de regulamentele europene referitoare la indicatorii pe termen scurt (Regulamentul Consiliului 1165/1998).

6. Pentru ajustarea seriilor de date s-a folosit pachetul de programe JDEMTRA+ v 2.0, care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la o lună la alta și efectului calendarului (an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări de nivel ocazionale, tranzitorii sau permanente) și interpolarea valorilor lipsă. Seria ajustată cu numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea din seria brută a acestor efecte, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie folosit (aditiv sau multiplicativ).

Stabilirea modelelor de regresie folosite pentru fiecare serie implică recalcularea seriilor ajustate diseminate anterior (recalculare datorată modificării modelelor adoptate, numărului de regresori folosit și numărului de observații disponibile).

Ajustarea nivelurilor agregate s-a realizat prin **metoda directă** care presupune ajustarea directă a seriilor agregate. Utilizarea metodei directe poate conduce la unele inconsistențe în seriile de date (respectiv, agregatele să nu fie cuprinse întotdeauna între valorile componentelor din care provin).

7. Calculul indicilor lucrărilor de construcții față de luna precedentă sau față de luna corespunzătoare din anul precedent, pornind de la indicii cu bază fixă (anul 2015=100), se realizează astfel:

- indicii indicilor lucrărilor de construcții față de luna precedentă: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii respective la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al lunii precedente, înmulțit cu 100;
- indicii indicilor lucrărilor de construcții față de luna corespunzătoare din anul precedent: prin împărțirea indicelui cu bază fixă (anul 2015=100) al unei anumite luni din anul respectiv la indicele cu bază fixă (anul 2015=100) al aceleiași luni din anul precedent, înmulțit cu 100.

8. Datele sunt provizorii și periodic pot fi revizuite pe baza rectificărilor ce se efectuează retroactiv de către operatorii economici din eșantion.